

Jemes

Nga Girigiringa Fa'asia la Jemes

La Jemes lo'oo ta'a 'e aula gila madafia iiria ngaia nga wane ni futanga ala Jisas ne'e tata'e mai 'ani wane na'ona'o fana ni Kristin lo'oo 'i Jerusalem. Alata nga ta'a 'i Jiu 'i Jerusalem gila kwa'ia la Stifin maka mae no'o, Kristin 'e aula no'ona gila ka 'akwa, ma gila ka nana'i na ni lefu te'efou fofona fanua lo'oo 'i wado. (Wane ni Kwairiinga 7:54—8:4.) Tafe'ua ma la Jemes ngaia 'e ole mola 'i Jerusalem. 'Ubulana girigiringa lo'oo, la Jemes 'e fata suria 'ola 'e aula fana Kristin 'agila agea. La Jemes 'e giri suria dari'olanga ma nga galafa'anga, ma nga irito'onga. Ngaia 'e alafuu la'u fana Kristin gila sia iiria mola na'a gila tagoto'o no'o, tafe'ua ma 'agila agea la'u ni 'ola ne'e leka suria kwaisiriinga na God. La Jemes 'e giria nga tarifulaa 'e aula fana 'ani kwaibooni na ta'a fana 'agila su'a le'a na nga alafuunga aana.

Ni 'ola taringa'i 'ubulana buka lo'oo:

Tagoto'onga na God (1:1-18)

Agelana ni 'ola 'e le'a (1:19—2:26)

Fatalana ta'a (3:1-18)

Manatangaa na nga fanua lo'oo 'i wado (4:1—5:6)

'Ola 'i'isi la Jemes 'e iiria fana agelai (5:7-20)

¹ 'I nau la Jemes nga wane ni taunga'inga na God ma la Jisas Kraes nga Alafa. Nau ku kwatea kau nga alafuunga ni baole'anga agu famooru nga akwale'e fufutalaa ma ruaai 'i Israel na'a mooru

tagoto'o ma moru ka to'oru tagala'i 'i fofona nga fanua lo'oo 'i wado.

Moru fito'o tegela'a ala God

² Ta'a ni futanga agu, alata moru daria nga irito'onga 'e aula kwaitatari, mooru moru malale'a, ³ tofunu, lauta moru fito'o tegela gwa'a moru daria nga irito'onga lo'oo, ma nga tagoto'onga amooru te'e tegela'a mola. ⁴ Moru ula ngasi no'o furifuri, fana 'amoru odo ma moru ka ari'afu, ma moru 'ame ori ko'uko'uta na falafala na God.

⁵ Tafe'ua lauta ta wane amooru 'ame to'o ana su'a'olanga fana ulanga 'usia irito'onga, ngaia 'ani soea God, ma God te'e kwatea fana. Suria God 'e aile'a ba'ita fana kwate tagonga na 'ola fana ta'a, ma ngaia 'ame fa'amaila no'o ta wane ne'e kwaisoe ana. ⁶ Alata te'efuta wane ngaia 'e soea God, ngaia 'ani tagoto'o na God ma 'esia fitala mola. Tofuna alata nga wane 'e fitala 'ino'ona, ngaia 'e 'ilaka'u bio na asi laka'u nga iru 'e irufia kwairiu. ⁷⁻⁸ Nga wane 'ilo'oo, ngaia 'e to'o na rua manate'e wane, ma manatalana 'ame lalato'o ana te'e 'ola. Tofuna ngaia 'e 'ino'ona, ngaia 'e sia madafia na'a nga Alafa te'e kwatea te'efuta 'ola fana.

⁹ Wane goru futa, ta'a na mooru moru 'ame to'o na lata, 'amoru aile'a, tofunu God 'e fa'aba'ita nga ta'a gila 'ame to'o na lata. ¹⁰ Ma mooru na'a moru dari'ola, 'amoru aile'a, tofunu God 'e fa'amalofi'a nga wane dari'ola. Gwa'a ta wane 'ani dari'ola 'e iiki, ngaia te'e sui mola, 'ilaka'u nga lamelame 'ola ne'e bila'o ma ka to'oru mola suria te'e alata sisita. ¹¹ Ma alata nga sina 'e tata'e mai ma ka sinafia nga lamelame 'ola lo'oo, ngaia te'e rugu ma ka

mae mola, ma ngaia ka 'esia no'o 'i wado, ma nga kwangakwanganga aana te'e sui la'u mola. Ma ngaia 'e 'ino'ona la'u mola fana wane ne'e dari'ola 'ola, ngaia te'e mae la'u mola na alata ngaia 'e agea taunga'inga aana fana gonilana bata fana.

Irito'onga fana rianga 'ame leka mai fa'asia God

¹² Aile'anga fana nga wane ne'e daria nga irito'onga 'e aula ma nga tagoto'onga aana ka fuuto'o mola. Suria, alata na'a wane 'e tagoto'o ma ka akiaki'a 'ubulana nga irito'onga, God te'e kwatea nga 'elegou na mooringa firi fana. Nga mooringa firi lo'oo, God 'e fataarunga'i no'o 'ania fana nga ta'a na'a gila kwaimaa fana. ¹³ Alata te'efuta wane 'e daria irito'onga, ngaia 'ame le'a fana 'ani madafia God ne'e kwatea nga irito'onga fana nga agelana nga 'ola ne'e ria. Suria God 'ato 'ani irito'ona te'efuta wane fana agelana nga 'ola ne'e ria, ma ka 'ato la'u mola fana te'efuta wane 'ani irito'ona God fana agelana ta 'ola ne'e ria. ¹⁴ Nga kwaisiriinga 'e ria na wane 'i talana lo'oo 'e irito'ona ma ka kotofia fana agelana ni 'ola 'e ria lo'oo. ¹⁵ Ma nga kwaisiriinga 'e ria lo'oo te'e ba'ita ma ngaia te'e talaia wane 'ani agea rianga. Ma alata nga 'ola 'e ria lo'oo 'e ba'ita, ngaia te'e talaia wane fana maenga.

¹⁶ Ngaia na'a, ta'a ni futanga le'a agu, moru sia alamia mola ta'a 'agila kotofi 'amooru 'ania kwaifa'ananaunga lo'oo. ¹⁷ Suria ni 'ola le'a te'efou gila leka mai fa'asia God 'i Langi. Ni 'ola na God 'e launge'enia fana 'agila lala mai 'i langi, gila ka 'idu, ma gila ka lamadu'aa mola. Tafe'ua ma falafala na God 'e sia lamadu'aa mola.

¹⁸ God 'e fadaa fana 'ani kwatea mooringa fooru fadauru 'ania alafuunga kwala'imori aana. Mai ngaia 'e agea 'ilo'oo fana 'agoru le'a maka riufia nga 'ola te'efou na'a ngaia 'e launge'enia.

Moru longoa ma moru ka lo'o suria fatalana God

¹⁹ Ta'a ni futanga le'a agu, tamoru manata le'a suria nga fatalagu lo'oo 'e 'ilo'oo: Mooru furina 'amoru noni maabe fana nga fafulongonga, ma moru sia 'aferu mola fana alafuunga, ma moru sia ogaria 'afe'aferu mola. ²⁰ Lauta ta wane ngaia 'e ogaria, 'ato ngaia 'ani agea te'efuta 'ola 'e odo na God 'e siria. ²¹ Ngaia lo'oo tamoru 'akwasia nga agelana 'ola 'e ria, ma moru bulota'i mai 'aferu fa'asia nga manate'e wane amooru ne'e ria. Ma tamoru nonimaabe fana longonga suria nga fatalana God ne'e kirua no'o 'ubulana nga moori lamooru, ma ka to'omia no'o 'ani fa'amoori 'amooru.

²² Moru sia kotofi 'amooru mola 'i talamooru, moru ta madafia iiria na'a longolana mola nga fatalana God 'e le'a no'o. 'E 'ame 'ino'ona! Mooru sia tagoni gwaalongonga mola suria fatalana God, tafe'ua ma moru lo'o suria ni 'ola ne'e iiria. ²³ Nga wane ne'e longoa mola nga alafuunga lo'oo, ma 'ame dau suria ni 'ola lo'oo ngaia 'e longoa, ngaia 'e 'ilaka'u nga wane ne'e aga le'a mola na nununa maana 'ubulana me'e ilanunu. ²⁴ Ma nga wane lo'oo, 'i burina ngaia 'e aga le'a ana 'i talana, ngaia 'e leka kau, ma ka mabolosia la'u mola nga maana laka'u 'e aga 'utaa. ²⁵ Tafe'ua nga wane ne'e ilanunu le'a na nga tagi na God, ma ngaia 'e longoa ma ka 'ame mabolosia, ma ngaia 'e agea ni

'ola na nga tagi 'e iiria, God te'e nanamate'enia na ni 'ola te'efou na ngaia 'e agea. Suria nga tagi na God ngaia 'e le'a te'efou, ma ka rubea nga ta'a fana 'agila agea nga kwaisiriinga na God.

²⁶ Lautu ta wane ngaia 'e madafia iiria ngaia leka no'o suria nga falafala na God, tafe'ua ma ngaia 'ame dau suria ni 'ola ne'e iiria, ngaia 'e kotofia mola 'i talana, ma ni 'ola na ngaia 'e agea fana fa'amalale'alana God, ngaia 'ola 'uri'uri mola. ²⁷ Ma falafala ne'e le'a maka to'omia 'ani fa'amalale'a God nga Mama'a adauru ngaia 'e 'ilo'oo: ta'a gila agea ni 'ola 'e le'a fana nga ta'a, 'ilaka'u boonilana ni me'e nao, ma nga ru'uru'ua si'ofa na'a gila to'o na 'ato'atolanga. Ma gila sia alamia mola 'ola ne'e ria fofona fanua lo'oo 'i wado fana ngadalana nga falafala le'a lo'oo aaga.

2

Mooru sia aga gulea mola ta'a

¹ Wane goru futa, tofunu moru tagoto'o ala Jisas Kraes nga Alafa adauru ne'e 'inato'o, mooru sia kwaisufai mola 'i laloana nga ta'a na gila agaaga mola na gula 'i maa. ²⁻³ Te'e fa'aladanga 'e 'ilo'oo: rua wane gala nigi mai na nga ogunga 'amooru, ma wane ngaa'i 'e dari'ola'a ma wane ngaa'i 'e galafa'a. Nga wane nga 'e dari'ola lo'oo 'e 'afesia ruu 'e le'a, ma ka arua no'o fe'e ringi maka sinasinalo'a no'o 'i 'u'una. Ma alata mooru agasia, moru fa'aba'ita, ma moru ka fata 'ilo'oo fana, 'Aia 'i'oo leka mai, moko nana'i le'a lo'oo.' Sui ma, nga wane nga lo'oo 'e galafa'a ne'e 'afesia nga ruu ne'e mou, moru ka fata 'ilo'oo fana, 'I'oo to'o ula 'i no'ona, 'amoe moko to'oru 'i wado.' ⁴ Lautu

moru agea 'ilo'oo, mooru moru kuta no'o, suria moru sufaa ta'a suria nga manatangaa amooru talamooru ne'e ria.

⁵ Ngaia lo'oo, fu'uwane ni futanga le'a agu, moru gwalongo madi mai. God ngaia 'e firia nga ta'a na'a gila galafa fofona fanua lo'oo 'i wado fana 'agila to'o na tagoto'onga ba'ita. Ma ngaia ka firia ta'a 'ilo'oo fana 'agila to'o na fofounga na ngaia 'e fataarunga'i no'o 'ania fana kwatelai fana ta'a na'a gila kwaimaa fana. ⁶ Tafe'ua mooru na'a moru aga sifo na ta'a gila galafa'a. 'Ilo'oo ma ni dai ne'e fa'anonifii 'amooru, ma ka ngari 'amooru fana nga kwaisufaingaa? Nga ta'a dari'ola lo'oo no'o! ⁷ Ma ni dai ne'e ngadaa nga lata'e 'ola le'a ala Jisas Kraes, Alafa amooru? Ni ta'a dari'ola lo'oo!

⁸ Ngaia 'e le'a lauta 'amoru lo'o suria nga tagi ba'ita lo'oo na nga Alafa 'ubulana nga Girigiringa Abu ne'e 'ilo'oo, 'imoru tamoru kwaimaa fana ta'a te'efou 'ani 'ilaka'u la'u na'a moru kwaimaa famooru talamooru. ⁹ Tafe'ua lauta moru kwaisufai 'i laloana nga ta'a na gila agaaganga mola na gula 'i maa, 'ino'ona mai mooru moru kuta no'o. Nga tagi lo'oo ne'e faate'enia mooru moru agea rianga no'ona. ¹⁰ Ta'a moru su'aai, lauta ta wane 'e lo'o suria ni 'ola te'efou na tagi 'e iiria, tafe'ua ma te'e mo'ola na tagi lo'oori, nga wane lo'oo 'ame lo'o suria, ngaia 'e mousia no'o nga tagi lo'oo te'efou. ¹¹ Tofuna God ngaia 'e fata 'ilo'oo, "Mooru sia agemani mola." Ma ngaia ka fata la'u 'ilo'oo, "Mooru sia kwa'ia mola te'efuta wane ngaa'i." Lautu ta wane 'ame agemani, tafe'ua ma ngaia 'e kwa'ia nga wane, ngaia 'e mousia no'o nga tagi. ¹² Nga tagi lo'oo 'e rubea ta'a 'agila lo'o

suria kwaisiriinga na God, ma nga tagi lo'oo la'u mola God te'e sufa 'amooru 'ania. Ngaia lo'oo, tamoru aga aga le'a na 'olataa moru iiria ma moru ka agea. ¹³ Lauta moru 'ame kwailaeta'afi fana wane ngaa'i, God 'e sia laeta'afia mooru mola alata ngaia 'ani kwaisufai na ta'a. Tafe'ua, nga wane na ngaia 'e kwailaeta'afi fana ta'a ngaa'i, ngaia 'e sia ma'unge'enia mola kwaisufaingaa na God.

Nga taunga'inga 'e le'a 'e faate'enia tagoto'onga na God

¹⁴ Ta'a goru futa, ngaia 'ame le'a fana te'efuta wane 'ani iiria ngaia 'e fito'o na God, lauta ngaia 'ame agea mola 'ola 'e le'a fana faate'enilana nga fito'onga aana. Nga fito'onga 'ino'ona ngaia 'e 'ato 'ani fa'amooria. ¹⁵ Lauta te'efuta wane ni futanga amooru, 'amoe ta asimooru geni 'ame to'o na ruu 'amoe te'efuta fangalaa, ¹⁶ ma moru ka fata 'ilo'oo mola fana, “Aile'anga famu, 'oi leka, moko 'afesi le'a mola, moko keto bote mola.” Lauta mooru fata 'ilo'oo, ma moru 'ame kwatea mola te'efuta 'ola fana boonilana, 'ino'ona ma nga kwai-booninga 'amoe no'ona. ¹⁷ Ngaia lo'oo, lauta nga wane 'e iiria ngaia 'e tagoto'o na God, ma ngaia 'ame agea mola ta 'ola 'e le'a, nga tagoto'onga 'ilo'oo 'e mae mola.

¹⁸ Bala tani wane ngaa'i gila fata 'ilo'oo, “Tani wane ngaa'i gila tagoto'o na God, ma tani wane matari ngaa'i gila ka agea ni 'ola 'e le'a.” Tafe'ua nau ku iiria, lauta ta wane ngaia 'ame agea nga 'ola 'e le'a, ngaia 'e faate'enia na'a nga tagoto'onga aana na God 'ame to'o. Suria nga wane ne'e tagoto'o, ngaia te'e faate'enia la'u nga tagoto'onga

aana 'ania agelana 'ola 'e le'a. ¹⁹ Nau ku su'aai mooru moru tagoto'o na te'e God ne'e momoori, ma 'ola lo'oo 'e le'a no'o. Tafe'ua, ma gwa'a adalo ma gila tagoto'o la'u mola na te'e God ne'e momoori, ma 'ola lo'oo ne'e kwatea gila ma'u ma gila ka lebelebe no'o. ²⁰ Moru sia kwekweto mola! Nau ku siria 'amoru su'aai, lauta ta wane iiria ngaia 'e tagoto'o na God, tafe'ua ma 'ame agea mola 'ola 'e le'a, nga tagoto'onga 'ilo'oo 'e 'ola 'uri'uri mola. ²¹ Mooru moru su'a no'o adauru na goru futa na fufutanga ala Ebrahim. 'Ilo'oo ma 'uta'i na God 'e iiria ala Ebrahim nga wane 'e odo? Ngaia agea ni 'ola le'a ne'e kwatea ngaia 'e 'ilo'oo. Tofuna ngaia 'e 'uri fana 'ani arua nga alakwa aana 'i fofona uumu fana tabonga fana God. ²² Mooru moru aga su'a no'o ala Ebrahim ngaia 'e tagoto'o ana ala God ma ka agea la'u ni 'ola 'e le'a. Ma ni 'ola le'a lo'oo na ngaia 'e kwatea tagoto'onga aana 'ani ari'afu. ²³ Ma nga 'ola lo'oo la Ebrahim 'e agea, ngaia 'e faate'enia nga Girigiringa Abu laka'u 'e to'o, ne'e 'ilo'oo, "La Ebrahim ngaia 'e tagoto'o na God, ngaia lo'oo God 'e iiria aana 'ania nga wane 'e odo" Ngaia na'a, gila ka iiria 'ania nga wane ni kwaimaanga na God. ²⁴ Ta'amoru aga su'a no'o na alata te'efuta wane 'e agea 'ola 'e le'a, ngaia na'a God 'e bi'i iiria 'ania nga wane 'e odo. Ma 'amoe la'u suria tagoto'onga mola.

²⁵ Ma ngaia 'e 'ilaka'u ni Rahab, nga noni kwalakwala'a laka'u. Ngaia 'e na'agonia rua wane laka'u 'i Jiu na'a la Josua 'e ale 'agaa'a kau fana 'agala 'airi amaama na fanua 'i Jeriko. Sui ma ngaia ka kwaibooni agaa'a fana 'agala 'akwa suria nga tala matari. Ngaia na'a, tofuna nga 'ola le'a

lo'oo ni Rahab 'e agea God 'e iiria ngaia noni 'e odo.*

²⁶ Ngaia lo'oo, lauta nga labe'e 'ola 'e 'ame to'o na mango 'e 'ola 'i 'ubulai, nga labe'e 'ola lo'oori ngaia 'e mae. Ngaia 'e 'ilo'oo la'u fana tagoto'onga. Lautu nga wane 'ani iiria ngaia 'e tagoto'o na God, tafe'ua ma ngaia 'ame agea mola ni 'ola 'e le'a, nga tagoto'onga aana 'e mae la'u mola.

3

'Abelo 'ania alafuulamu

¹ Ta'a goru futa, ngaia 'ame to'omia ta'a 'e aula 'i laloamooru 'agila siria kwaifa'ananaunga na ta'a. Moru su'aai, 'i meeru nga ta'a na'a meru fa'ananaua nga ta'a, God te'e sufa 'ameeru 'e riufia no'o ta'a te'efou. ² Dauru te'efou na'a goru agea rianga na alata 'e aula.

Tafe'ua, lauta nga wane su'asuria 'ani dau 'o'oria fatalana, ngaia na'a nga wane 'e ari'afu no'o. Ma ngaia te'e to'omia 'ani dau 'o'oria mangona te'efou. ³ Ola lo'oo 'e 'ilaka'u nga me'e loloto sisika laka'u gila arua 'i fokana nga hos, ma gila ka bulote'enia na nonina hos te'efou, fana ngaia 'ani leka na gule'e lefu na gila siria ngaia 'ani leka fai. ⁴ Ma nga te'e me'e 'ai sisika fana talailana nga faka ka 'ino'ona la'u mola. Gwa'a nga faka 'e ba'ita, ma nga iru ba'ita ka kwa'ia, nga me'e 'ai sisika lo'oori ngaia 'e to'omia mola 'ani bulosia nga faka lo'oo fana 'ani leka suria nga manatalana nga wane lo'oo 'e ba'ita fana ngarilana nga faka lo'oo. ⁵⁻⁶ Ma nga ngiduna wane 'e 'ilo'oo la'u mola,

* **2:25** Agasia Josua 2:1-21

tafe'ua ngaia 'e sisika, ngaia 'e fata naunau 'e iiki suria ni 'ola 'e aula.

Nga fatalana wane 'e 'ilaka'u la'u nga eele. Gwa'a te'e me'e nanao sisita na eele, alata ngaia 'e nula ngaia te'e nulafia mola nga kalonga ba'ita. Nga fatalana wane ne'e fonu 'ania nga 'ola 'e ria 'e aula 'ilo'oo la'u mola. Ngaia 'ola sisika mola na nga mangoda, tafe'ua ma ngaia su'asuria 'ani ngadaa mangoda te'efou. Suria ni 'ola 'e ria na'a ta'a gila iiria aaga, ngaia 'ita mai fa'asia la Saetan, ma ka ngadaa nga mangona nga wane.

⁷ Ta'a gila su'asuria 'agila la'oa ni 'ola kwasi fai 'a'ega ngai aga, ma nga langasi, ma nga waa, ma nga ii'a. ⁸ Tafe'ua nga wane 'ame to'o mola na tegelangaa fana la'olana fatalana 'i talana. 'Too su'aai nga fatalana wane ngaia 'e ria 'e iiki, ma ka iiria ni 'ola 'e ukwala 'e iiki fana kwa'ilana nga wane.

⁹ Nga fata ladauru goru baatafea 'ania nga Alafa ma nga Mama'a adauru, ma goru ka taafia la'u mola 'ania nga ta'a na'a God 'e launge'eniga 'ilaka'u la'u mola 'i ngaia. ¹⁰ Nga alafuunga le'a ma nga alafuunga 'e ria gila ru'u la'u mai fa'asia te'e foka'e 'ola lo'oori. Ta'a ni futanga agu, 'ola 'ilo'oo 'ame to'omia. ¹¹ Nga ka'o fe'enia nga asi 'ato 'agala tafa mai fa'asia te'e ma'e ufu momola. ¹² 'Ilo'oo la'u mola, nga te'e maa'e ufu na asi 'ato 'ani buasa la'u na ka'o le'a. Ma nga 'ai na'a gila fa'alataa nga figi, 'e 'ato 'ani fungu 'ania nga lode 'ai na gila fa'alataa nga olif. Ma nga kwalo na gila fa'alataa nga grep, 'e 'ato 'ani fungu 'ania nga lodona figi.

Ni taunga'inga le'a 'e faate'enia na'a 'i'oo to'o na su'a'olanga fa'asia God

¹³ Lauta ta wane amooru ne'e iiria ngaia to'o na nga funi'oonga, wane no'ona 'ani faate'enia nga funi'oonga aana 'ania agelana 'ola 'e le'a, ma mal-ofi'anga aana. ¹⁴ Tafe'ua lauta nga mango mooru 'e fongu mola 'ania nga kwaifii'ingaa, ma nga ogarianga, ma naunaunga, 'ino'ona ma 'i'oo sia lafu'o mola 'i talamu moko iiria 'i'oo nga wane 'i'oo funi'oo tofunu ngaia 'ame to'o. ¹⁵ Nga funi'oonga 'ilo'oo 'ame leka mai fa'asia God 'i langi. 'Ola lo'oo 'e leka mai fa'asia nga manatalana ta'a, ma fanua lo'oo 'i wado, ma la Saetan. ¹⁶ Alata mangona nga wane 'e fongu 'ania nga kwaifii'ingaa ma nau-naunga, 'ino'ona ngaia 'e faikutaa mola nga 'ola te'efou, maka agea ni 'ola 'e ria 'e aula la'u mola.

¹⁷ Tafe'ua nga wane ne'e to'o na su'a'olanga ne'e 'ita mai fa'asia God, ngaia 'e kwari. Ma ngaia 'ame siria fununga. Ngaia 'e kwaimaa le'a fe'enia nga ta'a te'efou, ma ka 'uri fana longonga fana ta'a, ma ka nana'i 'ania kwaimanadainga fana ta'a, ma ka agea 'ola 'e le'a. Ma ngaia 'ame manata rua rua, ma ka 'ato 'ani koto 'ania nga abulongaa aana. ¹⁸ Nga aloalanga 'e 'ilaka'u nga fufunguna 'ai. Nga ta'a na'a gila ruia nga ta'a fa'asia fununga, gila no'o na ta'a gila kirua nga fufunguna 'ai le'a lo'oo. Ma gila na ta'a na odonga.

4

Moru leka suria falafala na God

¹ 'Ilo'oo mai mooru moru su'a na ni 'ola ne'e agea moru, moru orisu'usu'u, ma moru ka siria fununga? Nga manatale'e wane fana sirilana 'ola 'e aula famooru talamooru lo'oo age 'ilo'oo amooru!

Nga manatangaa 'e ria 'ino'ona 'e funu fe'enia nga manatangaa 'e le'a 'amooru. ² Ta'amoru siria ni 'ola 'e aula, tafe'ua ma 'ato amoru to'o ai, ngaia lo'oo tamooru kwa'ia ta'a. Ma alata moru 'ame ngaria ni 'ola lo'oo mooru siria, 'amooru moru etaa no'o orisu'usu'unga ma fununga la'u mola. Mooru 'ame to'o na ni 'ola lo'oo mooru siria, tofuna moru 'ame soea fa'asia God. ³ Alata moru soea God fana ni 'ola, ngaia 'ato 'amooru ngaria, tofuna manata lamooru ngaia 'ame odo. Ma moru ka siria mola ni 'ola ne'e kwatea nga labe'e wane amooru talamooru 'ani le'a.

⁴ Ma moru ka leka mola fa'asia God, 'ilaka'u noni ne'e leka mola fa'asia nga kwaiina. Lautu moru kwaimaa fana ni 'ola 'e ria fofona fanua lo'oo 'i wado, 'e ta'ua moru marimae no'o na God. Lautu nga wane 'e siria lekanga suria nga manatangaa fofona fanua lo'oo 'i wado, ngaia 'e marimae na God. ⁵ Fe'ua? Mooru moru madafia iiria nga Girigiringa Abu 'e fata tago alata ngaia 'e 'ilo'oo, "God ngaia 'abelo le'a 'e iiki la'u suria nga mango'e 'ola lo'oo ngaia 'e arua 'ubulana moori ladauru."* Alata God ngaia 'e fata 'ilo'oo 'ato ngaia 'ani fata tago no'o. ⁶ Ma nga kwailaeta'afiinga ana God 'e ba'ita 'e iiki fadauru. Ngaia lo'oo nga Girigiringa Abu 'e fata 'ilo'oo, "God 'e ma'asini na ta'a gila naunau, tafe'ua mai ngaia 'e laeta'afia nga wane ne'e malofi'a."☆

⁷ Ngaia lo'oo, moru fa'asifoa mooru talamooru, ma moru agea nga 'ola na'a God 'e iiria. Moru

* **4:5** Verse lo'oo na Grik ngaia 'ame wataga. Bala ngaia 'e fa'aladama 'Nga Anoe'ola Abu God 'e arua 'ubulana 'adauru ngaia 'e 'abelo'a iiki.' ☆ **4:6** Proverbs 3:34

ula 'usia la Saetan, ma ngaia te'e 'akwa fa'asia 'amooru. ⁸ Moru 'idu galangia God ma ngaia te'e 'idu galangia mooru. Ta'a moru ria, moru fa'akwaria no'o moori lamooru! Ta'a moru to'o na rua fe'e manatangaa, moru 'akwasia manatangaa amooru ne'e ria. ⁹ Ta'amoru kwaimanadai ma moru aani tofuna rianga amooru. Ngaia 'ame to'omia no'o 'amoru 'osa, moru ani mola. Ngaia 'ame to'omia no'o 'amooru aile'a, moru kwaimanadai mola. ¹⁰ Ma moru fa'asifo amooru 'i maana nga Alafa fana ngaia 'ani fa'aba'ita 'amooru.

Mooru sia fata ngadaa mola ta'a ngaa'i

¹¹ Fu'uwane ni futanga agu, moru to'oru fa'asia nga fata ngada lamooru kwairiu. Lautu moru fata ngadaa te'efuta wane ne'e fito'o la'u mola ala Kraes, 'amoe ma mooru kwaisufai ana, 'ino'ona ma 'amooru moru fata ngadaa nga tagi na God. Ma alata 'amooru 'ufaria tagi lo'oo, 'amooru moru 'ame lo'o mola suria nga tagi, ma mooru moru malaa mooru nga ta'a ni kwaisufainga na tagi. ¹² Te'e God 'i talana ne'e kwatea nga tagi, ma te'e 'i ngaia ka su'asuria 'ani sufaa ta'a. Ngaia 'i talana ne'e to'omia 'ani fa'amooria ta'a maka kwa'ia ta'a. Ngaia na, 'i'oo 'ame to'omia fana kwaisufaingaa na wane ngaa'i.

Nga ta'a gila sia lafuga 'i talaga

¹³ Moru gwalongo madi, tani ta'a ngaa'i amooru moru manata suria ni 'ola lo'oo 'ubulana nga manata lamooru 'ilo'oo, "Tala'ina 'amoe 'i gani, tameru leka no'o fana te'e fanua ba'ita. Ma tameru nana'i mai no'ona suria farisi, fana 'ameru taunga'i fana darilana bata 'e aula." ¹⁴ Te'efuta wane amooru

'ame su'asuria te'efuta 'ola na te'e nigi mai 'i gani. Tofuna mango dauru 'e 'ilaka'u mola me'e kofa ne'e tata'e mai, ma ta'a gila agasia, 'e sui maka 'amoe la'u mola. ¹⁵ Ngaia no'ona nga 'ola moru iiria ngaia 'ilo'oo mola, “Lauta God 'e siria fana 'agoru moori aburu, ma tagoru agea ni 'ola na'a goru manata fana agelai.” ¹⁶ Tafe'ua mooru moru bi'i fata naunau, ma moru ka iiria moru su'a na 'ola na te'e lau mai. Agelana ni 'ola 'ilo'oo 'e ria 'e iiki.

¹⁷ Lauta te'efuta wane su'a mola na ni 'ola le'a fana agelani, ma ngaia 'ame agea, nga wane no'ona ngaia 'e agea no'o rianga.

5

¹ Moru gwalongo madi mai ta'a lo'oo moru dari'ola, ngaia to'omia 'amoru aani ba'ita, ma moru ka o'omae no'o ana alata lo'oo. Suria nga 'ato'atolanga lo'oo te'e nigi 'amooru ngaia te'e ba'ita 'e iiki. ² Tofuna nga dari'olanga 'amooru 'e fula no'o. Ma nga ruu 'amooru, nga rimerime ka 'ania no'o. ³ Ma nga bata 'amooru 'e fula te'efou la'u mola. Aia, God te'e agasia nga dari'olanga ne'e fula, ma ngaia te'e kwa'i 'amooru 'ania eele, tofunu gwa'a alata 'i'isi lo'oo mai mooru moru gonia mola dari'olanga. ⁴ Moru manata madi suria nga aaninga na ta'a ni taunga'inga amooru na gila taunga'i 'ubulana nga langa'a amooru. Gila aani tofunu mooru dau fafia nga foforinga aaga na nga alata 'e aula. Ma God adauru 'e to'o na tegelangaa te'efou, ngaia 'e longoa no'o te'efou nga aaninga na ta'a ni taunga'i lo'oori.

⁵ Na nga alata lo'oo, amoru to'o na ni 'ola le'a 'e aula. Ma moru ka agea mola ni 'ola fana fa'ale'a lamooru. Tafe'ua 'imooru moru 'ilaka'u nga bu-ruka na'a gila langonia 'ani kobu, fana 'ani to'omia fe'e gani na'a tagila kwa'ia ai. ⁶ Ma 'amooru moru ka sufaa ma moru ka kwa'ia mola ta'a ngaa'i 'e odo, tafe'ua ma gila 'ame tata'e suari 'amooru no'o.

Mooru akiaki'a alata mooru nonifi

⁷ Wane goru futa, moru noni maabe, alata moru mamania fe'e gani na Alafa te'e nigi mai. Moru manata madi suria alata wane 'e taunga'i 'i 'ubulana langa'a, ngaia te'e noni maabe mamania nga uta 'ani nigi madi, sui ma ngaia te'e bi'i kwaimamani mamania nga alata na ngaia langa'a ana 'ani suka. ⁸ Moru noni maabe la'u mola. Moru ula ngasi mola tofunu nga gani na Alafa 'ani nigi mai 'e galangi no'o.

⁹ Ta'a ni futanga agu, moru sia 'ugania mola te'efuta ai amooru, irifana God 'e 'ato 'ani sufa 'amooru. Suria God 'e sasari agau fana 'ani sufaa no'o nga ta'a te'efou. ¹⁰ Ta'a ni futanga agu, mooru manata madi suria ni profet laka'u 'i na'o na'a gila alafuu 'ania fatalana God. Gwae 'ino'ona nga ta'a gila agea 'ola 'e ria 'e aula aaga, ma gila su'usu'u aloalo no'o faga. Moru agea 'ino'ona la'u mola 'ilaka'u 'i gila. ¹¹ Goru su'asuria, gila aile'a tofunu tagoto'onga aaga 'e fuu to'o. Amooru moru longoa te'efou no'o nga alafuunga laka'u suria la Job. Ni 'ola 'e ria 'e aula 'e iiki laka'u 'e lau aana, tafe'ua ngaia 'e tagoto'o mola na God. Ma 'i burina, God 'e aga suria, tofunu God 'e kwaimanadai fana ta'a, ma ka kwatea kwailaeta'afinga fana ta'a.

¹² Ta'a ni futangaa agu, te'e 'ola ba'ita fana 'amoru su'asuria ne'e 'ilo'oo, mooru moru sia fa'ategela mola fata lamooru 'ilo'oo, 'Ngaia 'e kwala'imori mai 'i langi,' 'amoe ma moru sia 'ilo'oo mola, 'Ngaia 'e kwala'imori mai 'i fofona fanua lo'oo 'i wado.' Ma lauta moru su'a mola na 'ola ne'e kwala'imori, tamoru fata mola 'ilo'oo, 'Kiu, ngaia 'e kwala'imori.' Ma lauta moru su'asuria 'ola lo'oo ngaia 'ame kwala'imori, tamoru fata la'u mola 'ilo'oo, 'Ngaia 'ame kwala'imori.' Ma lauta moru 'ame lo'o suria nga 'ola lo'oo, God te'e kwatea nga kwa'ikwa'inga famooru.

Tafea God ma moru fo'a

¹³ Ma lauta te'efuta wane amooru 'e to'o na 'ato'atolanga, ngaia te'e fo'a. Ma lauta te'efuta wane 'e aile'a, ngaia te'e agea me'e nguu ni kwait-afeinga fana God. ¹⁴ Ma lauta te'efuta wane amooru 'e fii, ngaia te'e soea ni wane ni kwait-alainga na siosi fana 'agila fo'a fana, ma gila ka arua waiwai fofona 'ania latana Alafa. ¹⁵ Lautu gila fito'o alata gila fo'a, ma Alafa te'e gulaa nga wane 'e fii lo'oori, ma nga rianga aana, Alafa te'e 'olafanataa la'u mola ai. ¹⁶ Ngaia lo'oo, tamoru foulange'enia nga rianga amooru famooru kwairiu, ma moru fo'a famooru kwairiu fana 'amooru gwari'a la'u.

Nga wane 'e odo, fo'anga aana 'e tegela'a ma ka kwaibooni na ni 'ola 'e aula. ¹⁷ Nga profet la Elaeja, ngaia nga wane la'u mola 'ilaka'u 'i dauru. Ma alata laka'u ngaia 'e fo'a tegela'a te'ana God fana 'ani fa'asuia no'o nga uuta 'i Israel, nga uuta 'ame to'o suria nga oru farisi ma nga ono singari. ¹⁸ Ma

'i burina, ngaia ka fo'a la'u fana God 'ani kwatea la'u mai nga uuta, ma nga uuta ka to'o la'u mola, ma ni 'ola te'efou 'i fofona wado gila ka moori, ma gila ka fungu 'ania nga lodona 'ola.

Orite'enia mai te'ana God nga ta'a na gila ori fa'aburi

¹⁹ Ta'a ni futanga agu, lauta ta wane amooru 'e leka kuta fa'asia nga kwaifa'ananaunga kwala'imori, ngaia 'e le'a 'e iiki fana ta wane amooru 'ani orite'enia mai. ²⁰ Suria alata mooru agea 'ino'ona, moru orite'enia te'ana God 'ani fa'amooria nga mangona fa'asia maenga, ma ka 'olafanataa na rianga no'o aana 'e aula.

Fatalana God
The New Testament in the Kwaio language of the
Solomon Islands
Niu Testament long langguis Kwiaio

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kwaio

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Bible Society of the South Pacific

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

44896ada-0d8e-5039-8003-04cd19377952